

Kornel Makuszyński

Življenski naveličanci.

»Kdo pravi to? Kaj me briga, kar misli o tem žid. To me ne zanima. Vem samo to, da sem jezen in si moram iztrasti jezo.«
»Potem ste srečen človek,« je dodal neznanec.
»Jaz?!«
»Seveda. Vi se jezite, izkričate, pa je potem spet vse dobro. Toda vsi ne morejo tako...«
»To se ve! Če pa je kdo tepec, vzame revolver in se poči.«
Neznanec se je zdrzil.
»Kako ste rekli?«
»Če je kdo tepec in pride z življenjem navzkriž, se poči. Si razbije nos, da kljubuje materi... Aha!«
Tu je malo zardele (to je on, Šimen Hrušt, slikar), nato pa pristavil blago: »Razen, če ima človek resnično kako težko zadevo.«
Neznanec je pogledal zaupno slikarja in ga vprašal skozi škripajoče zobe:
»In če bi vam postala žena nezvesta, gospod Hrušt? Kaj bi vi potem? Ali je to težka stvar ali ne?«
»E, potem bi se poči, toda iz povsem drugega razloga: ne zato, ker mi je postala nezvesta, temveč zato, ker sem se sploh oženil.«
»A, tako!«

»Kajpak, da je tako!«
In se je na tem mestu slikar izpod očesa ozrl na neznanca in ga nečeno vprašal:
»Žena vam je postala nezvesta?«
»Da! je zastokal neznanec.
»O, hudiča!« je zaključil slikar. Jesenski dežek je padal jako dolgočasno. V bližini ni bilo niti žive duše.
Neznanec se je pomaknil k Hruštu, ki se mu je omehčalo srce kot vosek pri ognju. S pomilovanjem in iskrenostjo je gledal nesrečnega življenskega naveličanca.
Hrušt je vtaknil roke v žep. V eni je držal svoj velikanski revolver.
In je kazal slikar svoje ginjenje z globokimi vzdihli, kot hipopotamo, ko se splazi po dolgem potapljanju na obalo reke. In ga je naposled vprašal z glasom, kot bi ga na svetu nič ne brigalo:
»In se hočete na vsak način ustreliti?«
»Da.«
»In ravno na tej klopi?«
»Ko sem že tukaj, se bom tu... Nimam moči, da bi šel dalje.«
»E, potem sem vam pa res napoti. Grem...«
Neznanec ga je pogledal osuplo. Oba življenska naveličanca sta molčala nekaj časa. Prevarani mož je smrkal nekoliko od mraza, nekoliko od solze.

solz, ki so mu kapljale iz oči. To je neobičajno raznežilo slikarja, človeka, ki razume človeške solze in nesrečo.
»Nikarite! Ostanite samo...«
»Boji se!« je pomislil slikar ter je dodal glasno:
»Jako ste razburjeni... To ni dobro... Če se hoče človek počuti, mora biti miren...«
»Tri noči že nisem zatisnil oči!« Slikar se je začudil.
»Kako? Tri noči ste se mučili in sedaj se hočete šele ustreliti? Pri moji veri, to ni lepo od vas, gospod! In radi koga? Radi žene? Niti besedice bi ne črnil, če bi si bili po nesreči zlomili roko, ali bi vas mučil zobobol ali kaj sličnega... In ste imeli lepo ženo?«
O, in še kako lepo...
»Pa makar, da je bila lepa, kaj potem? Prevarala vas je in basta. Vrag z no! To pa, da ste izvedeli zato, da je vaš dobiček, ker bi vas ona sicer še dalje goljufala, in bi ji vi verovali. Kaj hočete še več? Naposled pa, saj je morda še dobro, da vam je postala žena nezvesta?«
»Kaj?«
»Enostavna stvar! Vi ste videti prepošteni, da pravim tako... za moža.«
Samomorilec se je nasmehnil skozi solze.

»Zares. Kaj pa bo pošten človek z ženo? Ali ste še kdaj videli slikarja ženo? Gotovo nikdar. Če se slikar tudi pomotoma oženi, teden dni kasneje takoj na pošto ali sodnijo, kamor je že treba ti, da izposluje ločitev. Tako je vedno... In vi se hočete počuti radi žene. Ali ni to smešno? Ona vas vara, vi se ji pa še hočete umakniti s poti. Vrzite jo iz svoje hiše pod kap in stvar je rešena!«
»To ne gre, gospod Hrušt.«
»Zakaj bi pa ne šlo?«
»Cerkve tudi nekaj pomeni.«
»Cerkve? Prosim vas, ne spominjajte me cerkve. Kajti je moj stric vse zapustil cerkvi.«
»In škandal?«
»Škandal ne pomeni nič. Večji škandal bo, če vas jutri zjutraj povohate tu kak pes. Da, vas, to se pravi, vaše truplo. In končno, kaj pa je to? Ali ste morda veliki knez, da se bojite škandala? K hudiču škandal! Poglejte, mene je na primer nekoč aretirali na glavni ulici stražnik, ker je mislil, da sem vlomilec, toda meni ni bilo nič zato in mi še danes ni nič. Vse življenje, dragi moj gospod, je škandal in še velik škandal...«
Neznanec je tožno prikimal molče z glavo in priznal s tem slikarju, da ima prav. Slikar je dobil pogum in nadaljeval:

»Prisežem vam, da vam ne bi nikdar ponudil roke, če se danes ustreli« (ti se je slikar malo zaletel). Meni s' gabi, če se človek ubije radi take male osi kot je zakonska nezvestoba. Mar mislite, da je bo vaša žena, ki vas je varala, zato mnogo žalostila? Če to mislite, potem vam pri moji veri niso vsi koleščki v zlati na pravem mestu. Obično se črno in si namaže obraz, da bo blede. Pri moji duši! Ho-ho! Gospod moj, jaz vam dobro poznam ženske.«
Neznanec se je komaj vidno nasmehnil, nato pa bojazljivo bleknil:
»Da, da, gospod Hrušt. Morda imate vi prav, toda, vidite, jaz ne morem živeti, če ne pojdem z tega sveta.«
»Ki ga naj hudič vzame!«
»Naj ga vzame! Toda če se jaz ne umaknem, ne bo ena stvar v redu: čast.«
Slikar ga je pogledal kot norca.
»Kaj, kaj pravite?«
»Čast!«
Hrušt se je pomaknil bliže in začel tolmačiti neznanca kot učitelj butastemu dijaku. Pri tem pa je mahal strašno z rokami, kričal in sopel kot lokomotiva:
»Vi ste tepec! Ne prekinjajte me, ker ste tepec... Vaša čast! Kaj pa ste ukradli? In koga ste ubili? Sto hudičev! Ali ste vi krivi, da vas žena vara?« (Konec priložnosti.)

Modna trgovina
A. Sinkovic nasl.
K. Soss
Ljubljana
Mestni trg 19.

Gamaufovo umetno gnojilo za cvetlice
je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.—.
Razpošilja društvo

„Vrtnarska šola“ v Kranju.
Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Urbanic in drogerija „Adria“.

THE REX CO, LJUBLJANA,
Telefon 268 GRADISCE 10 Telefon 266
Specijalna trgovina vseh pisarniških potrebščin.

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani izorbuje točno
Naročila sprejema tudi „NARODNA KNJIGARNA“
VIZITKE, KOVERTE IN PISEMSKI PAPIRSFIRMO KAKOR VSAKOVRSNE DRUGE TISKOVINE ITO. TELEFON ŠTEV. 304

Najnovejša iznajdba!
Brez kvarenja blaga kemično snajenje in vsakovrstno barvanje oblik.
ANTON BOC 1592
Ljubljana, Šelenburgova ulica 6 I. nadstr. Glince-Vič 46

Z malim stroškom Vam napravi
JUHAR
najboljše hrano!
4214

Prager Presse
za Jugoslavijo.
Ta najbolj informiran in najbolj razširjen dnevnik v Češkoslovaški republiki in v tujini stane za krajevno SHS (radi znižanja poštnega tarifa) samo Din 40.— mesečno.
Najboljše trgovske in obrtniške informacije i. t. d. držav Male Antanie.

Za odgovore uprave naj se priloži 1 dinar. Plačuje se vnaprej.

MALI OGLASI

Službe

Mizarski pomočnik
srednjih let, za boljše plačilo, želi premeniti službo. — Dopisi pod 4316 na upravo »Slov. Naroda«.

Dobra mlajša kuharica,
ki je pripravljena opravljati tudi nekoliko hišna dela — se išče k manjši obitelji. Plača dobra. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Inštruktor (-ica)
čez počitnice za prvi razred realne gimnazije (posebno latinščino in jezike) — se išče za dijakino v Ljubljani. — Ponudbe pod »Prima 4299« na upravo »Slov. Naroda«.

Prodaj

Motorno kolo
na dva cilindra, 2 HP, nova pnevmatika, v dobrem stanju — se radi preselitev — takoj ceno prodaja. — Skladišče: G. Tönnies, Ljubljana, Martnova cesta. 4317

Stanovanja

Na stanovanje
in hrano se sprejme takoj gospod. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Oddam sobo
za gospoda; vzamem stanovanca v sobo. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Dve sobi
(nebovani ali prazni) se išče za takoj. — Ponudbe pod »Dve sobi 4316« na upravo »Slov. Naroda«.

Nemeblirana soba
se odda pod pogojem, da se najemnika plača za daljšo dobo naprej. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Najemnika naprej 4318«.

Stanovanje
z dvema sobama, kuhinjo in predsobo, 15 minut od pošte, v novi vili, mirno in brez prahu — se odda takoj ali pozneje. — Ponudbe pod »Polletna najemnika 4289« na upravo »Slov. Naroda«.

Iščem opremljeno ali neopremljeno
mirno zračno sobo
v sredini Ljubljane, po možnosti z domačo hrano. — Sem miroljubna, vesolodna gospa državnica. Ugodne reference! — Prijazno obvestilo pod: »Državna uradnica 4310« na upravo »Slov. Naroda«.

Meblovana soba,
event. s hrano v Ljubljani — se išče za takoj za dve dijakini pri dobri družini ali samostojni izobraženi dami. Zeli se obenem instrukcije za prvi razred realne gimnazije, nemška konverzacija in strogo nadzorstvo. — Oferte pod »Prvo vrstno 4298« na upravo »Slov. Naroda«.

Mali motorji, otroški vozički, pnevmatika — po znatno nižjih cenah. — Ceniki franko: prodaja na obroke »Tribuna« F. B. 4, tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 4140

Snažim,
čistim, likam sobe in cele stanovanja hitro po sodnih cenah. — V Trst, Ljubljana, Mestni trg 3/I. 4311

Drva,
bukove in hrastove odpadke od parketov dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga V. Scagnetti v Ljubljani (za gorenjskim kolodvorom).

Paprika
prva sladka madžarska kg 65 Din, posladka kg 55 Din, v paketi po 5 kg in več. — Laza Konstantinovič, Subotice, Senec ulica 32. 4170

Kože — zajčje, jazbečeve
in od druge divjačine — kupuje za inozemstvo v vsaki množini D. Zdrav. trgovina usnja, Ljubljana, Sv. Florijana ulica 5t 9. 3562

Vsakovrstna ročna dela
vzamem v komisijko razprodajo v moji filijalki na Bledu. — Naročila je poslati na »Ate« lje ročnih del. — Nika Zipser, Kranj. Telefon št. 31. 3774

Veletrgovina
Osvald Dobeč,
Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9 — priporoča svojo bogato zalogo raznega dišečega in hranskega mila, zobni prašek in pasto »Kataloni-Elida« ter vse druge galanterijske predmete po najnižjih cenah. 3540

Kupiti ali prodati
vile, stanovanjske, trgovske in obrtne hiše, kmetijska posestva, gručine, žage, mline, stavbe ne parcele itd. — »DAT ALI NAJETI« stanovanje, sobe, stavbe in obrtne lokale — za morete najugodnejše lepoti
»Posest«, Realitetne pisarne d. z o. o., Ljubljana, Sv. Petra cesta 24.
2 stavbni parceli,
ena ca. 600 m² na Prulah — napredaj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Planinci pozor!
Predno odhajate v planine, ne pozabite na specijalni zemljevid, katerega dobite v
NARODNI KNJIGARNI, Ljubljana, Prešernova ulica št. 7.

Prometno
železniško in avtomobilsko karto
Kraljevine
Srbov, Hrvatov in Slovencev
priporoča
Narodna knjigarna
Ljubljana — Prešernova ul. 7
Cena Din 40.— S pošt. Din 43.—.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
ustanovljena 1900
LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)
PODRUZNICE:
Brezice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.
Delniška glavnica Din 50.000.000.—
Skupne rezerve nad Din 10.000.000.—
Poštni ček. račun Ljubljana 10509
Brzjav. naslov: Banka Ljubljana
Tel. šte. 261, 413, 502, 503, 504
Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.